

Lærlinge til et eller andet Fag, og adskillige af de Haandværkere, der havde Butiksvinduer, satte Skilte op i Vinduet om, at Lærlinge antoges. Man fik en Følelse af, at der var sket en Forskydning i dette Forhold, og det var der faktisk ogsaa. Denne Forskydning bevirkede, at Mesterorganisationerne i Landet følte sig trykkede og tog Spørgsmaalet op til Behandling. Paa deres Delegeretmøder drøftede de Spørgsmaalet: Hvad skal man gøre for at skaffe Lærlinge til Faget, kan der gøres noget fra Organisationens Side, og hvordan skal man i det hele taget stille sig? Spørgsmaalet hænger, som den ærede sidste Taler (Jønson) rigtig bemærkede, sammen med Lønspørgsmaalet. Jeg vil derfor gerne her henstille til det Udvalg, der faar med Sagen at gøre, at tage dette Spørgsmaal op til meget indgaaende Overtøjelse; thi man faar ikke Lærlingspørgsmaalet løst paa tilfredsstillende Maade, medmindre man ogsaa faar Lønspørgsmaalet løst.

Jeg tror, det er meget uheldigt, at den højtærede Minister har undladt at søge dette Spørgsmaal løst ved det foreliggende Lovforslag. Jeg tror, det bliver nødvendigt at faa indflettet Bestemmelser i Loven, der tager Sigte herpaa. Jeg vil gerne henlede Opmærksomheden paa, at der under 9. December fra en Forening, der hedder Lærlingeforældreforeningen for Aalborg, Nørresundby og Omegn, ved det ærede Medlem Hr. N. C. Christensen er indbragt et Andragende til Regering og Rigsdag angaaende Lærlingeloven. Der findes i denne Henvendelse visse meget interessante Oplysninger, f. Eks. om Lønnen i forskellige Fag. Det oplyses her, at i den paagældende By er Gennemsnitslønnen for Maskinlærlinge for det første Aar 10 Øre i Timen, for det andet Aar 12 Øre, for det tredie 15 Øre, for det fjerde 18 Øre og for det femte 20 Øre i Timen. For Snedkerlærlinge i Aalborg er Gennemsnitslønnen 8 Øre det første Aar, 12 Øre det andet Aar, 17 Øre det tredie Aar, 21 Øre det fjerde Aar og 25 Øre det femte Aar. Det er det Gennemsnit, som fremkommer ifølge Oplysninger indhentede fra forskellige Virksomheder. Det siger sig selv, at denne Løn er langt under det, som den bør være.

Naar man ser disse Lønninger, tror jeg ikke, man behøver at tage den Udtalelse saa højtideligt, som den ærede Ordfører for Erhvervspartiet (Kayser) fremsatte, om, at det var en økonomisk Byrde for Læremestrene at have Læredrenge. Det tror jeg langt fra er Tilfældet. Der kan maaske være enkelte Læremestre, som et

saa humane i deres Syn paa Lærlingene, at de ikke blot giver dem den Løn, som er almindelig i Faget, men giver dem noget mere. Men naar jeg ser paa disse Løn-satser her — og de kan sikkert suppleres med adskillige af lignende Art —, tror jeg, den ærede Ordfører for Erhvervspartiet skulde tale noget sagte om, at det at have Læredrenge er en økonomisk Byrde for Læremestrene. Jeg vil gerne gøre opmærksom paa, at jeg før Krigen har haft Lejlighed til at stifte Bekendtskab med Lønningerne paa en Maskinfabrik, hvor Lærlingen i det første Aar fik den svimlende Godtgørelse for sit Arbejde af 2 Øre i Timen; det andet Aar fik han 4 Øre i Timen, det tredie Aar 6 Øre i Timen, det fjerde Aar 8 Øre i Timen og endelig det femte Aar 12 Øre i Timen.

Den af mig før omtalte Forening har henvendt sig til forskellige Læremestre i Aalborg for at faa Lærlingelønnen noget forhøjet, og adskillige af Læremestrene har derefter foretaget Forhøjelser af Lønnen; men der er adskillige, som ikke ser saaledes paa Sagen, men afviser en saadan Forhandling. Der henvises i den indsendte Henvendelse til et bestemt Tilfælde, hvor Lønnen nu, i Aar, er 3 Øre i Timen for det første Aar og 10 Øre i Timen for det sidste Læreaar. Naar man bliver kendt med disse Forhold, kan man ikke andet end understrege Anmodningen til Indenrigsministeren om at se velvilligt paa det, som ønskes fra mange Sider, nemlig at ogsaa Lønningspørgsmaalet bliver berørt i Lærlingeloven. Jeg tror, at dette Lønningspørgsmaal hænger nøje sammen med de Vanskeligheder, der findes i forskellige Fag med at faa Lærlinge. Og det er ganske naturligt, thi disse Lærlinge kommer fra Hjem, hvor de økonomiske Forhold ofte er trykkende. I mange Tilfælde vil det være ganske umuligt for en Arbejderfamilie at udrede det, det koster at holde Sønnen i Lære de 5 Aar, at give ham Kost, Tøj og hvad andet, han skal bruge. De 10, 15, 17, 20 Øre, Lærlingen faar i Løn i Timen, rækker ikke ret langt, ikke en Gang til de Støvler, han slider.

Man maa derfor ind paa en Omordning af dette Forhold. Jeg skal der hen vise til det, der er antydnet i den nævnte Henvendelse fra Lærlingeforældreforeningen, hvor det hedder, at det sikkert vilde være meget heldigt, om man kom ind paa et System, hvorefter Lærlingene lønnedes procentvis efter Svendelønnen. Jeg tror, det vil være en udmærket Basis for en Bestemmelse i Lærlingeloven, og jeg vil meget henstille,